

طراحی و تحلیل الگوریتم‌ها

مبحث یازدهم

مطالعه‌ی موضوعی الگوریتم‌ها

شبکه‌های شار

Flow Networks

کاظم فولادی قلعه

دانشکده مهندسی، دانشکدگان فارابی

دانشگاه تهران

<http://courses.fouladi.ir/algorithm>

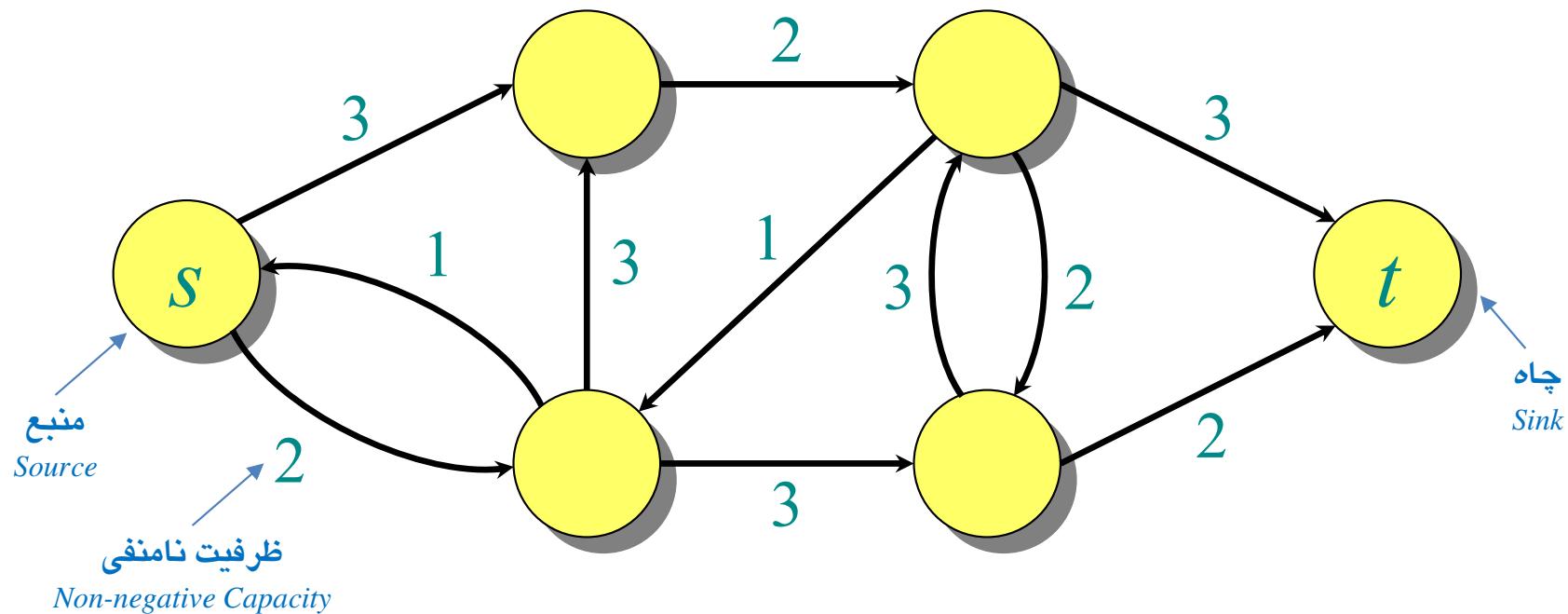
شبکه‌های شار

FLOW NETWORKS

چه میزان سیال می‌توان از منبع S به چاه t جریان پیدا کند؟

فرض می‌کنیم سیال با سرعت یکنواخت از رأس منبع S وارد شبکه می‌شود و از رأس چاه t از شبکه خارج می‌شود.

- یال‌ها: مجرای عبور سیال با ظرفیت مشخص
- رأس‌ها: محل تقاطع مجراهای (با فرض اینکه هیچ سیالی در رأس‌ها ذخیره نمی‌شود.)

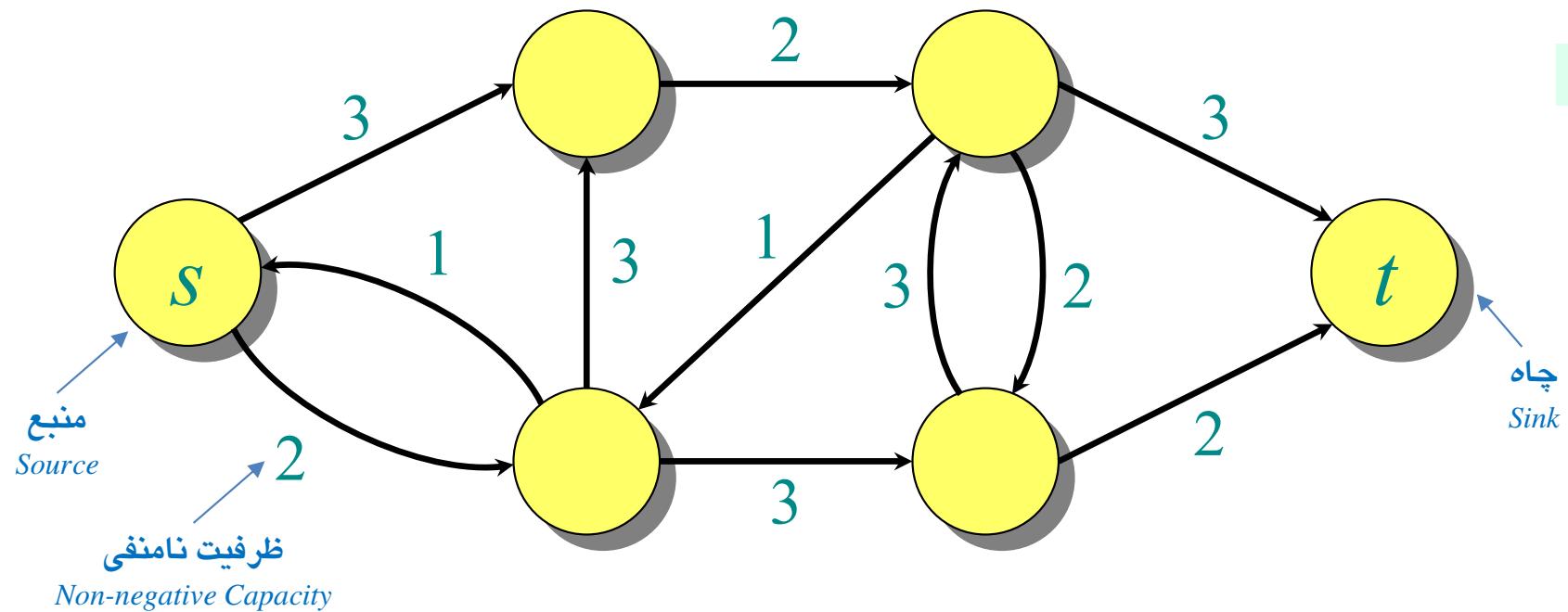

شبکه‌های شار

FLOW NETWORKS

شبکه‌ی شار
Flow Network

یک گراف جهت دار $G = (V, E)$
با دو رأس متمایز: منبع s (source) و چاه t (sink)
هر یال $(u, v) \in E$ دارای یک ظرفیت (capacity) نامنفی $c(u, v)$ است.
اگر $(u, v) \notin E$ آنگاه $c(u, v) = 0$ است.

شبکه‌های شار

شار مثبت

POSITIVE FLOW

یک شار مثبت روی $G = (V, E)$ تابعی به صورت
 $p: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$
 است که قیدهای زیر را ارضامی‌کند:

شار مثبت
Positive Flow

$$\forall u, v \in V$$

$$0 \leq p(u, v) \leq c(u, v)$$

قید ظرفیت
Capacity Constraint

یعنی: شار مثبت هیچ‌گاه از ظرفیت بیشتر نمی‌شود.

$$\forall u \in V - \{s, t\}$$

$$\sum_{v \in V} p(u, v) - \sum_{v \in V} p(v, u) = 0$$

بقای شار
Flow Conservation

یعنی: مجموع شار مثبت ورودی برابر با مجموع شار مثبت خروجی است.

شبکه‌های شار

مقدار یک شار

THE VALUE OF A FLOW

مقدار یک شار، شار خالص خروجی از منبع است:

مقدار شار
Flow Value

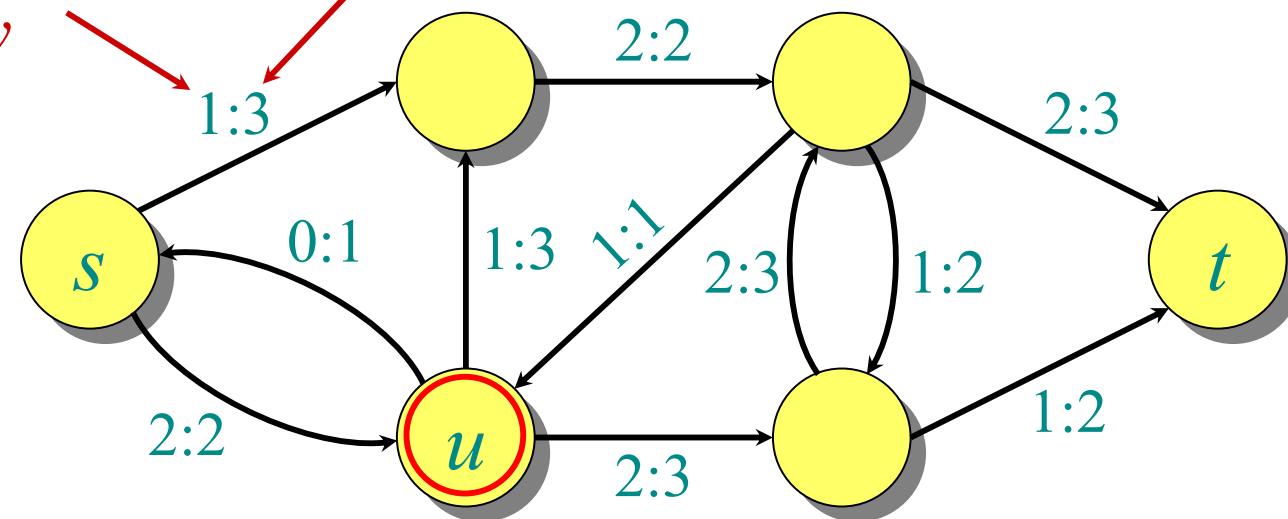
$$\sum_{v \in V} p(s, v) - \sum_{v \in V} p(v, s)$$

شبکه‌های شار

شار بر روی یک شبکه

A FLOW ON A NETWORK

positive flow شار مثبت   *capacity* ظرفیت

Flow conservation (like Kirchoff's current law):

- Flow into u is $2 + 1 = 3$.
- Flow out of u is $0 + 1 + 2 = 3$.

The value of this flow is $1 - 0 + 2 = 3$.

شبکه‌های شار

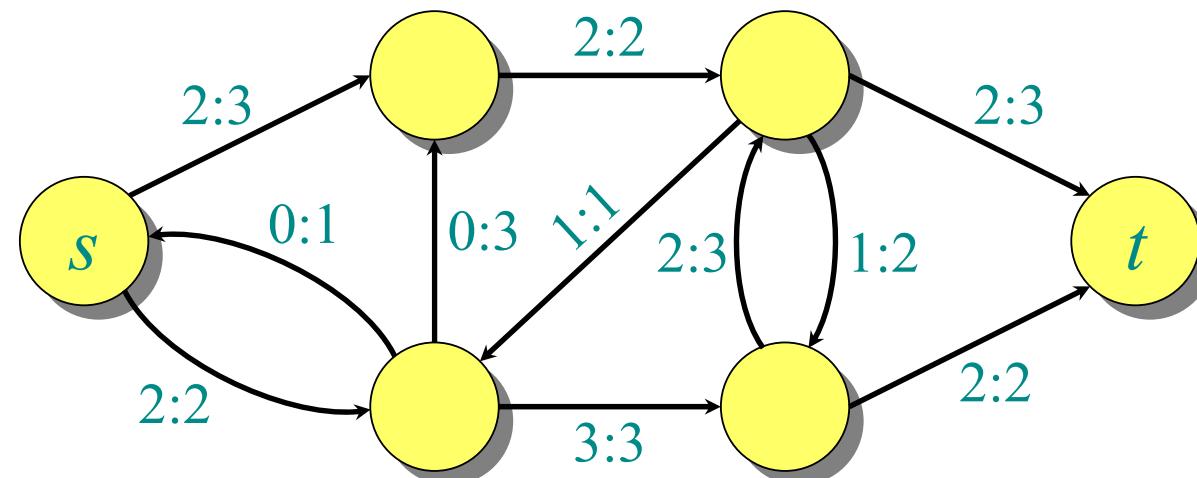
مسئله‌ی ماکزیم شار

THE MAXIMUM-FLOW PROBLEM

مسئله‌ی ماکزیم شار

با داشتن یک شبکه‌ی شار G , یک شار با ماکزیم مقدار روی G بیابید.

مثال

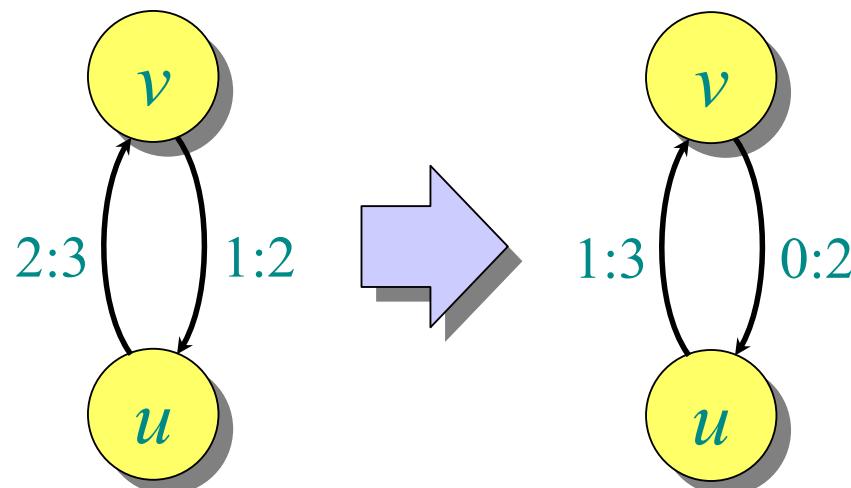
The value of the maximum flow is 4.

شبکه‌های شار

لغو شار

FLOW CANCELLATION

بدون از دست رفتن کلیت، شار مثبت از u به v می‌رود یا از v به u ، اما نه هر دو.

Net flow from u to v in both cases is 1.

قید ظرفیت و بقای شار، با این تبدیل حفظ می‌شود.

نکته‌ی شهودی: به شار باید به عنوان یک نرخ (rate) نگاه کنیم، نه یک مقدار.

شبکه‌های شار

شار خالص

NET FLOW

یک ساده‌سازی در نمادگذاری:
به جای کار با شار مثبت، با شار خالص بین دو رأس کار می‌کنیم.

یک شار خالص روی $G = (V, E)$ تابعی به صورت
 $f: V \times V \rightarrow \mathbb{R}$

است که قیدهای زیر را ارضاء می‌کند:

شار (خالص)
(Net) Flow

$$\forall u, v \in V$$

$$f(u, v) \leq c(u, v)$$

قید ظرفیت
Capacity Constraint

یعنی: شار خالص هیچ‌گاه از ظرفیت بیشتر نمی‌شود.

$$\forall u \in V - \{s, t\}$$

$$\sum_{v \in V} f(u, v) = 0$$

بقای شار
Flow Conservation

یعنی: مجموع شار خالص وارد شده به یک گره صفر است.

$$\forall u, v \in V$$

$$f(u, v) = -f(v, u)$$

تقارن مورب
Skew Symmetry

شبکه‌های شار

اثبات معادل بودن دو تعریف «شار مثبت» و «شار خالص» (۱ از ۲)

Theorem. The two definitions are equivalent.

Proof. ($\Rightarrow$) Let $f(u, v) = p(u, v) - p(v, u)$.

- **Capacity constraint:** Since $p(u, v) \leq c(u, v)$ and $p(v, u) \geq 0$, we have $f(u, v) \leq c(u, v)$.

- **Flow conservation:**

$$\begin{aligned} \sum_{v \in V} f(u, v) &= \sum_{v \in V} (p(u, v) - p(v, u)) \\ &= \sum_{v \in V} p(u, v) - \sum_{v \in V} p(v, u) \end{aligned}$$

- **Skew symmetry:**

$$\begin{aligned} f(u, v) &= p(u, v) - p(v, u) \\ &= -(p(v, u) - p(u, v)) \\ &= -f(v, u). \end{aligned}$$

شبکه‌های شار

اثبات معادل بودن دو تعریف «شار مثبت» و «شار خالص» (۲ از ۲)

($\Leftarrow$) Let

$$p(u, v) = \begin{cases} f(u, v) & \text{if } f(u, v) > 0, \\ 0 & \text{if } f(u, v) \leq 0. \end{cases}$$

- **Capacity constraint:** By definition, $p(u, v) \geq 0$. Since $f(u, v) \leq c(u, v)$, it follows that $p(u, v) \leq c(u, v)$.
- **Flow conservation:** If $f(u, v) > 0$, then $p(u, v) - p(v, u) = f(u, v)$. If $f(u, v) \leq 0$, then $p(u, v) - p(v, u) = -f(v, u) = f(u, v)$ by skew symmetry. Therefore,

$$\sum_{v \in V} p(u, v) - \sum_{v \in V} p(v, u) = \sum_{v \in V} f(u, v). \quad \square$$

شبکه‌های شار

مقدار یک شار

مقدار یک شار f که با $|f|$ نشان داده می‌شود، به صورت زیر محاسبه می‌شود:

مقدار یک شار
Flow Value

$$\begin{aligned} |f| &= \sum_{v \in V} f(s, v) \\ &= f(s, V). \end{aligned}$$

نمادگذاری مجموع ضمنی

مجموعه در یک فرمول حسابی به معنی
مجموعه‌گیری روی عناصر آن مجموعه است.

$$\sum_{v \in V} f(u, v) = 0 \quad \Leftrightarrow \quad f(u, V) = 0 \text{ for all } u \in V - \{s, t\}.$$

Example — flow conservation:

$f(u, V) = 0$ for all $u \in V - \{s, t\}$.

شبکه‌های شار

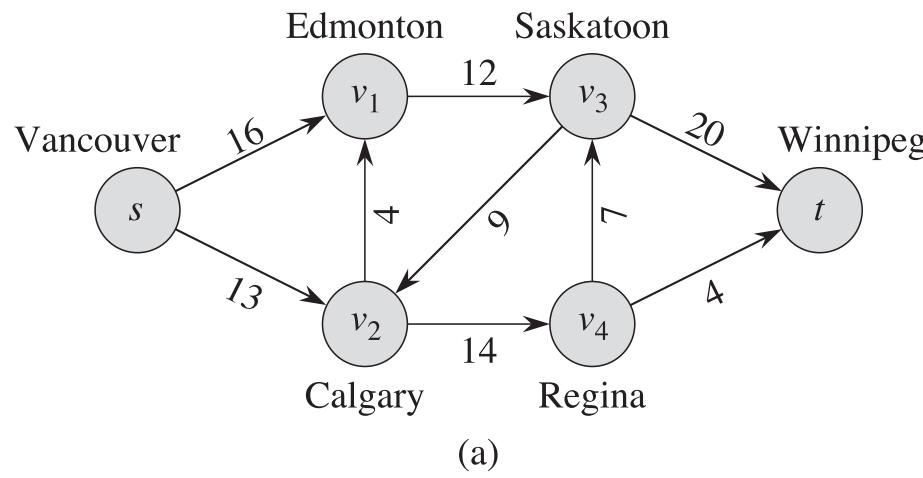
ماکزیم شار

بزرگ‌ترین مقدار شار f ممکن روی شبکهماکزیم شار
Maximum Flow

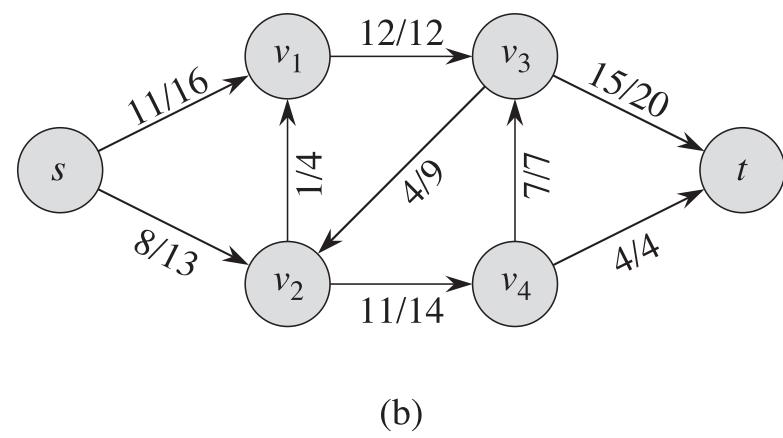
$$|f^*| = \max \{f : f \text{ is a flow on } G\}$$

شبکه‌های شار

مثال

(a)

(b)

یک شبکه‌ی شار $G = (V, E)$

کارخانه‌ای در ونکوور (منبع) و
انباری در وینیپگ (چاه) قرار دارد.

شرکت حمل و نقل باید جعبه‌ها را از طریق شهرهای میانی
 منتقل کند، اما تعداد جعبه‌ی قابل انتقال بین هر دو شهر در
 طول یک روز محدود است (عدد روی یال).

یک شار f روی G با مقدار 19

شبکه‌های شار

خصوصیات ساده‌ی شار

SIMPLE PROPERTIES OF FLOW**Lemma.**

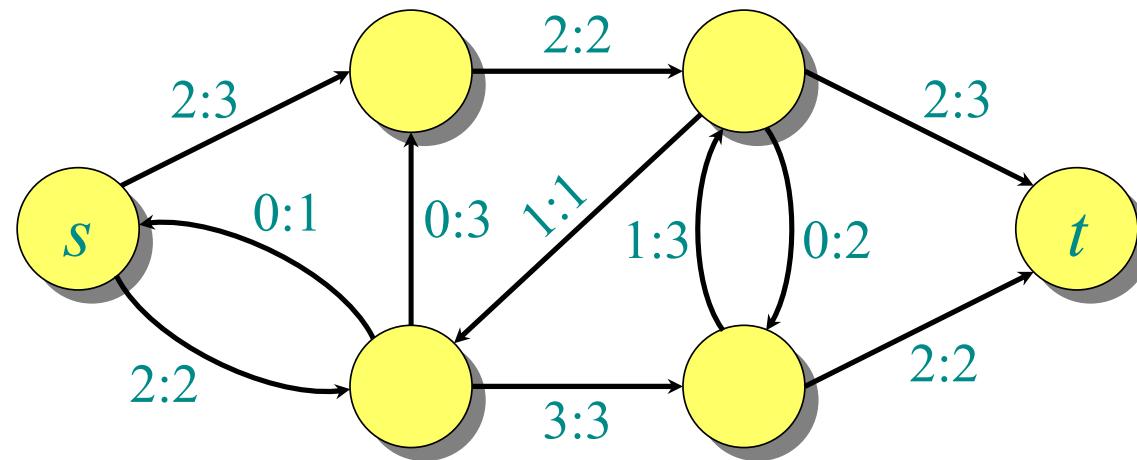
- $f(X, X) = 0$,
- $f(X, Y) = -f(Y, X)$,
- $f(X \cup Y, Z) = f(X, Z) + f(Y, Z)$ if $X \cap Y = \emptyset$. □

Theorem. $|f| = f(V, t)$.*Proof.*

$$\begin{aligned}
 |f| &= f(s, V) \\
 &= f(V, V) - f(V-s, V) \quad \textit{Omit braces.} \\
 &= f(V, V-s) \\
 &= f(V, t) + f(V, V-s-t) \\
 &= f(V, t). \quad \boxed{\text{pink}}
 \end{aligned}$$

شبکه‌های شار

شار وارد به چاه

FLOW INTO THE SINK

$$|f| = f(s, V) = 4$$

$$f(V, t) = 4$$

مقدار یک شار = شار خروجی از منبع = شار ورودی به چاه

شبکه‌های شار

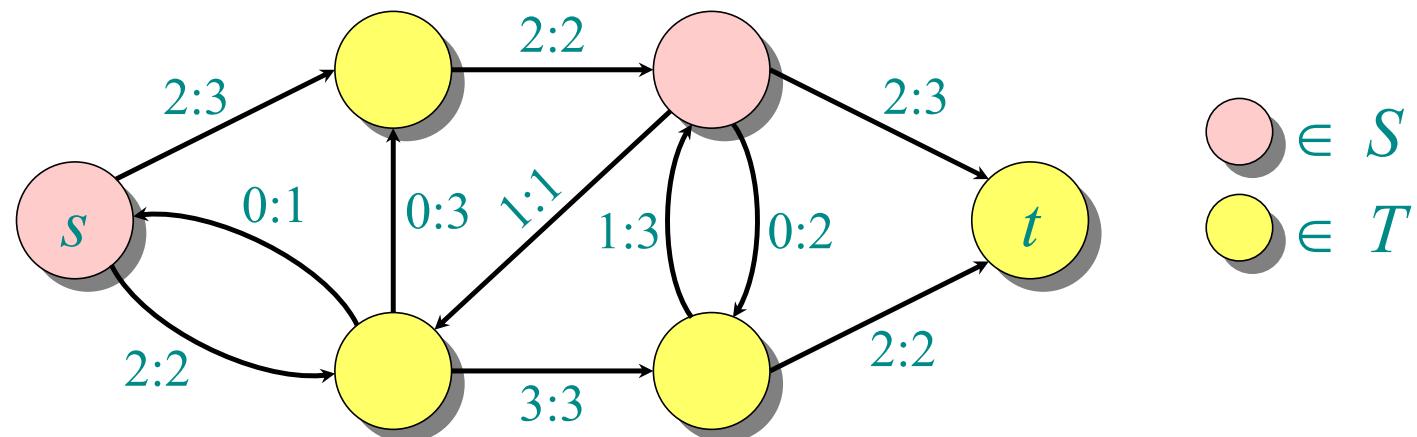
برش‌ها

CUTS

یک برش (S, T) از یک شبکه‌ی شار (G, f) است که در آن $s \in S$ و $t \in T$ و $V = S \cup T$ است.

برش
Cut

اگر f یک شار بر روی G باشد، (S, T) گذرنده از برش است.

$$f(S, T) = (2 + 2) + (-2 + 1 - 1 + 2) = 4$$

شبکه‌های شار

مشخصه‌ی دیگر مقدار شار

لم. برای هر شار f و هر برش (S, T) داریم

$$|f| = f(S, T)$$

Proof.

$$\begin{aligned}
 f(S, T) &= f(S, V) - f(S, S) \\
 &= f(S, V) \\
 &= f(s, V) + f(S-s, V) \\
 &= f(s, V) \\
 &= |f|. \quad \blacksquare
 \end{aligned}$$

شبکه‌های شار

ظرفیت یک برش

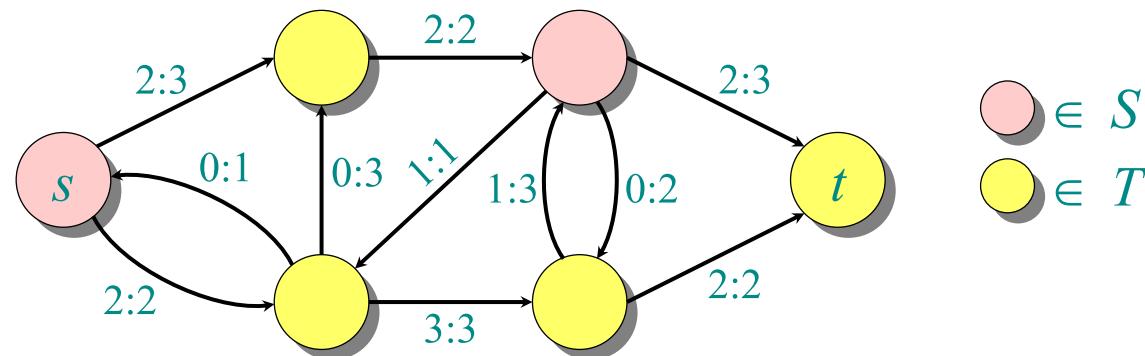
CAPACITY OF A CUT

ظرفیت یک برش (S, T) برابر است با مجموع ظرفیت یال‌هایی که رأس مبدأ آنها در S و رأس مقصد آنها در T است.

ظرفیت یک برش
Capacity of a Cut

$$c(S, T) = \sum_{u \in S} \sum_{v \in T} c(u, v)$$

Definition. The *capacity of a cut* (S, T) is $c(S, T)$.

$$c(S, T) = (3 + 2) + (1 + 2 + 3) = 11$$

برش می‌نیم = برشی که دارای کمترین ظرفیت نسبت به سایر برش‌ها باشد.

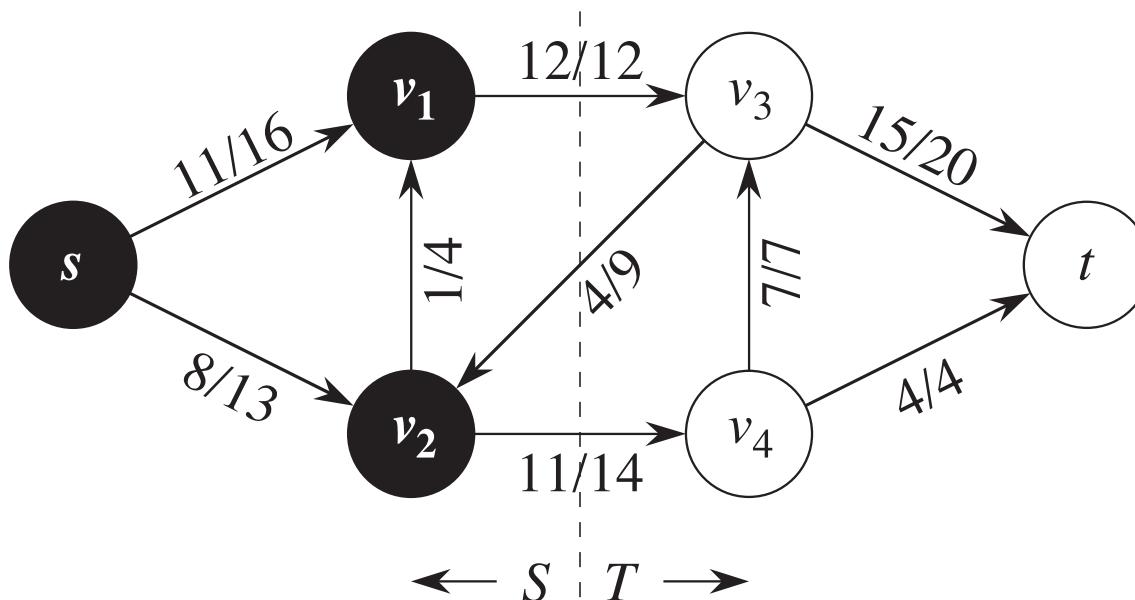
شبکه‌های شار

شار یک برش

CAPACITY OF A CUT

شار یک برش (S, T) برابر است با $f(S, T)$
مجموع شار یال‌هایی که رأس مبدأ آنها در S و رأس مقصد آنها در T است.

شار یک برش
Flow of a Cut

برای محاسبهٔ شار یک برش، شار منفی بین رأس‌ها را در نظر می‌گیریم.

$$\begin{aligned}
 f(S, T) &= f(v_1, v_3) + f(v_2, v_3) + f(v_2, v_4) \\
 &= 12 + (-4) + 11 \\
 &= 19
 \end{aligned}$$

$$f(S, T) \leq c(S, T)$$

شبکه‌های شار

کران بالا بر روی ماکزیمم مقدار شار

UPPER BOUND ON THE MAXIMUM FLOW VALUE

مقدار هر شار به ظرفیت هر برش محدود می‌شود.

قضیه

Proof.

$$\begin{aligned}
 |f| &= f(S, T) \\
 &= \sum_{u \in S} \sum_{v \in T} f(u, v) \\
 &\leq \sum_{u \in S} \sum_{v \in T} c(u, v) \\
 &= c(S, T). \quad \square
 \end{aligned}$$

شبکه‌های شار

شبکه‌ی مانده

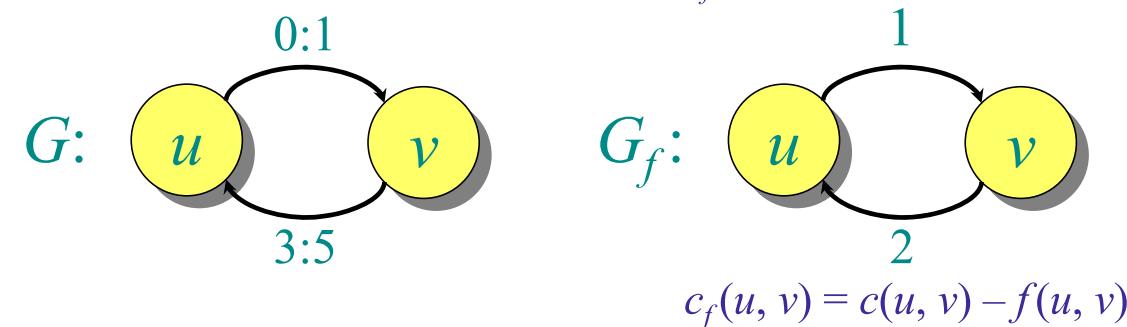
RESIDUAL NETWORK

فرض کنید f یک شار روی $G = (V, E)$ باشد.
در این صورت شبکه‌ی مانده $G_f = (V, E_f)$ گرافی است با ظرفیت‌های مانده‌ی اکیداً مثبت

$$c_f(u, v) = c(u, v) - f(u, v) > 0$$

یال‌های موجود در E_f شار بیشتری می‌پذیرند.

شبکه‌ی مانده
Residual Network

Lemma. $|E_f| \leq 2|E|$.

شبکه‌های شار

مسیرهای افزوده

AUGMENTING PATH

هر مسیر از s به t در G_f یک **مسیر افزوده** در G در نسبت با f است.

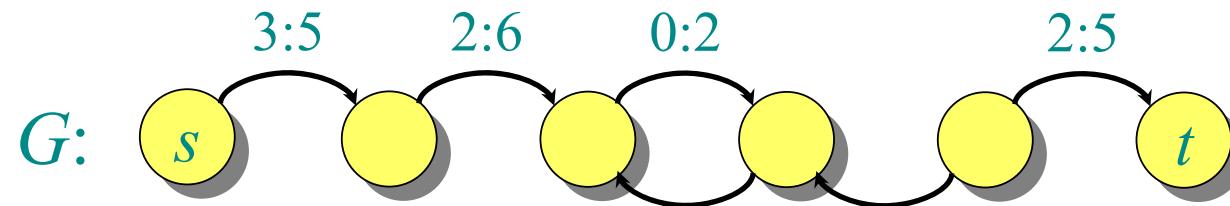
مسیرهای افزوده
Augmenting Path

مقدار شار در طول یک مسیر افزوده p می‌تواند به اندازه‌ی $c_f(p)$ افزایش یابد:

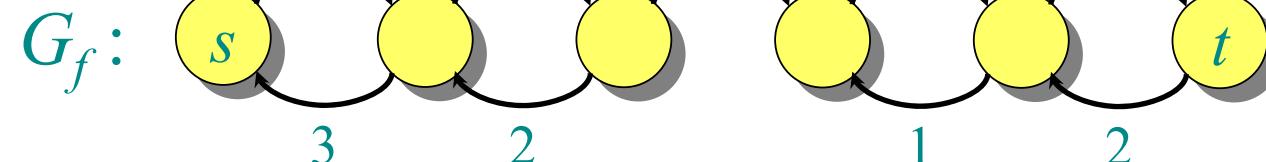
$$c_f(p) = \min_{(u,v) \in p} \{c_f(u,v)\}$$

$c_f(p)$ = می‌نیم ظرفیت یال‌های متعلق به مسیر افزوده p

Ex.:

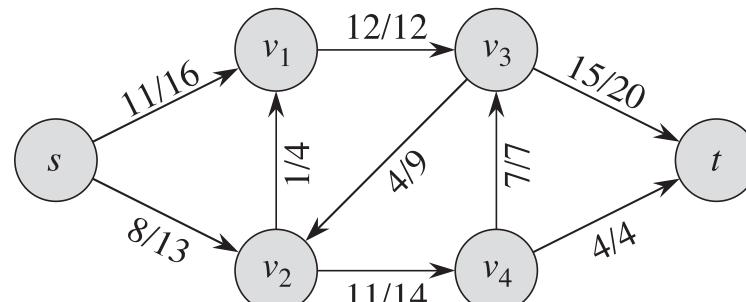

$$c_f(p) = 2$$

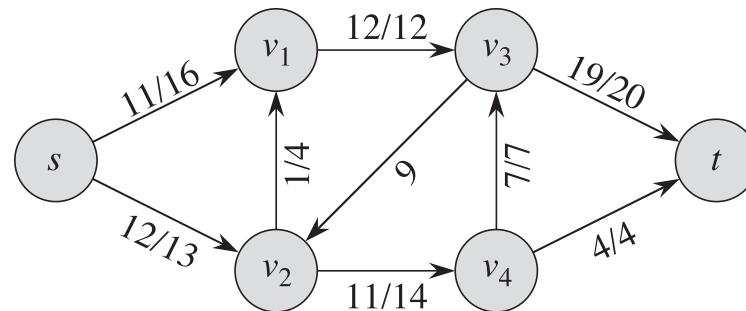
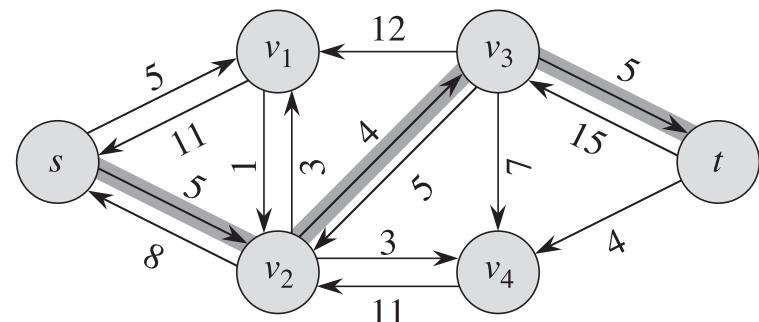

شبکه‌های شار

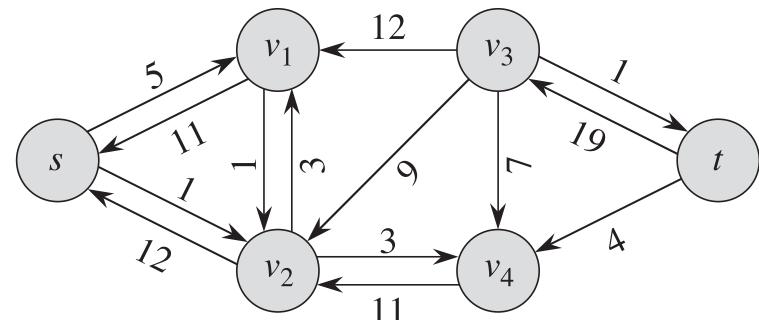
مسیرهای افزوده: مثال

AUGMENTING PATH۱) شبکه‌ی شار G با جریان f

$$c_f(p) = \min\{5, 4, 5\} = 4$$

۲) شبکه‌ی مانده با مسیر افزوده برجسته شده
(ظرفیت مانده = ۴)۳) شار درون G که در مسیر افزوده با مقدار ظرفیت مانده افزایش یافته است.

۴) شبکه‌ی مانده ایجاد شده توسط شار قسمت (۳)

شبکه‌های شار

قضیه: شار ماکزیم، برش می‌نیم

MAX-FLOW, MIN-CUT THEOREM

قضیه

گزاره‌های زیر معادل هستند:

- (۱) f یک شار ماکزیم است.
- (۲) f هیچ مسیر افزوده‌ای را نمی‌پذیرد.
- (۳) $|f| = c(S, T)$ به‌گونه‌ای است که برای حداقل یک برش (S, T) داریم

شبکه‌های شار

قضیه: شار ماکزیم، برش می‌نیم: اثبات (۱ از ۲)

MAX-FLOW, MIN-CUT THEOREM

قضیه

گزاره‌های زیر معادل هستند:

- (۱) f یک شار ماکزیم است.
- (۲) هیچ مسیر افزوده‌ای را نمی‌پذیرد.
- (۳) $|f| = c(S, T)$ داریم

Proof.

(۱) $\Rightarrow$ (۲): Since $|f| \leq c(S, T)$ for any cut (S, T)

(by the corollary) the assumption that

$|f| = c(S, T)$ implies that f is a maximum flow.

(۲) $\Rightarrow$ (۳): If there were an augmenting path, the flow value could be increased, contradicting the maximality of f .

شبکه‌های شار

قضیه: شار ماکزیم، برش می‌نیم: اثبات (۲ از ۲)

MAX-FLOW, MIN-CUT THEOREM

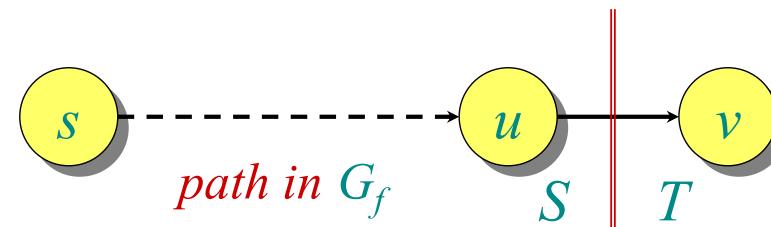
قضیه

گزاره‌های زیر معادل هستند:

- (۱) f یک شار ماکزیم است.
- (۲) هیچ مسیر افزوده‌ای را نمی‌پذیرد.
- (۳) به‌گونه‌ای است که برای حداقل یک برش (S, T) داریم $|f| = c(S, T)$

(۳) $\Rightarrow$ (۱): Suppose that f admits no augmenting paths.

Define $S = \{v \in V : \text{there exists a path in } G_f \text{ from } s \text{ to } v\}$, and let $T = V - S$. Observe that $s \in S$ and $t \in T$, and thus (S, T) is a cut. Consider any vertices $u \in S$ and $v \in T$.

We must have $c_f(u, v) = 0$, since if $c_f(u, v) > 0$, then $v \in S$, not $v \in T$ as assumed. Thus, $f(u, v) = c(u, v)$, since $c_f(u, v) = c(u, v) - f(u, v)$. Summing over all $u \in S$ and $v \in T$ yields $f(S, T) = c(S, T)$, and since $|f| = f(S, T)$, the theorem follows. □

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیمم شار فورد - فولکرسون

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
do augment f by $c_f(p)$

FORD-FULKERSON-METHOD(G, s, t)

- 1 initialize flow f to 0
- 2 **while** there exists an augmenting path p in the residual network G_f
- 3   augment flow f along p
- 4 **return** f

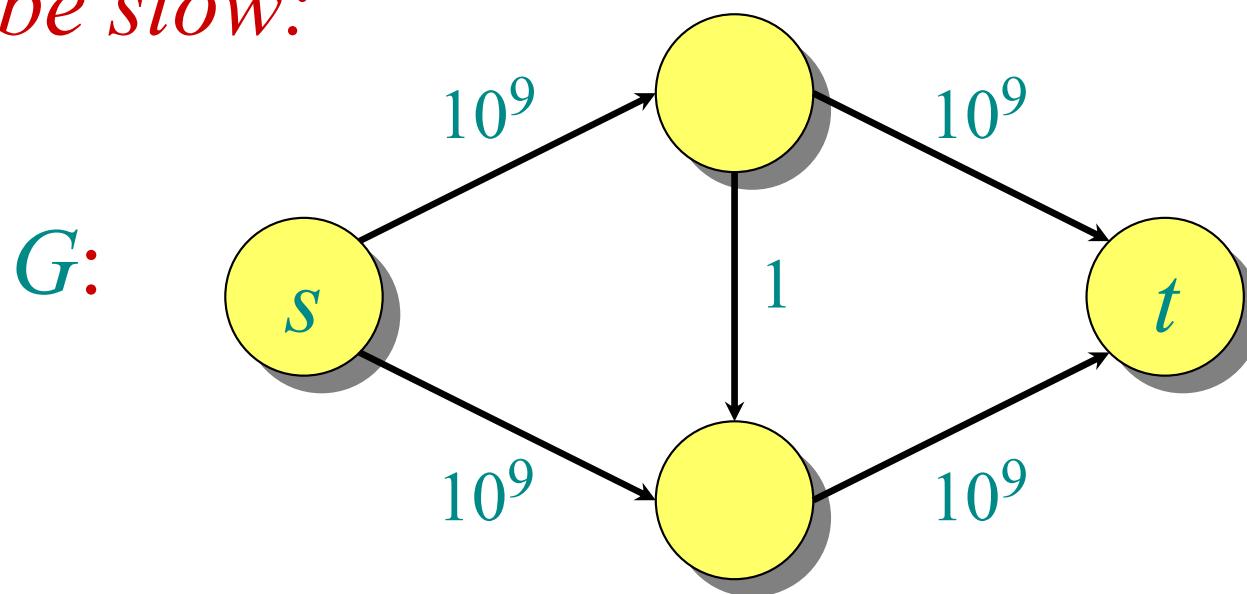
- در ابتدا، شار یال‌ها را مساوی صفر قرار می‌دهیم.
- در حلقه‌ی تکرار، مقدار شار را با یافتن مسیرهای افزوده افزایش می‌دهیم.
(مسیر افزوده: مسیری که در راستای آن می‌توان شار بیشتری منتقال داد.)
- تکرار تا زمانی ادامه می‌یابد که مسیر افزوده‌ی دیگری وجود نداشته باشد.

شبکه‌های شار

(الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۱ از ۸)

Algorithm:
 $f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
do augment f by $c_f(p)$

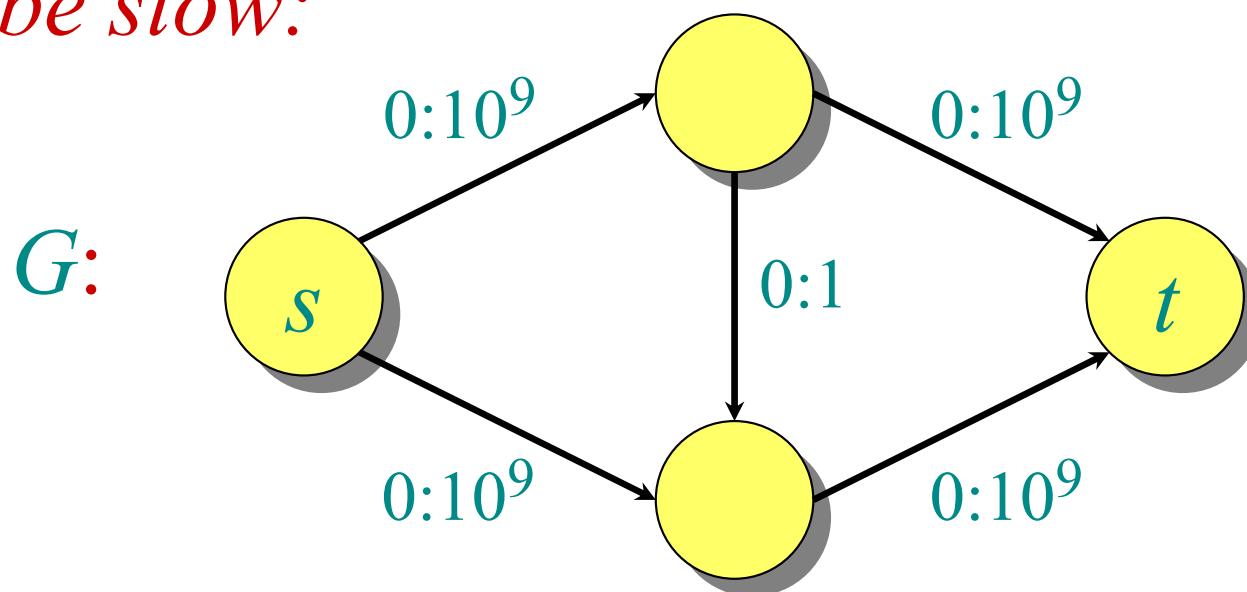
Can be slow:

شبکه‌های شار

(الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۲ از ۸)

Algorithm:
 $f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

شبکه‌های شار

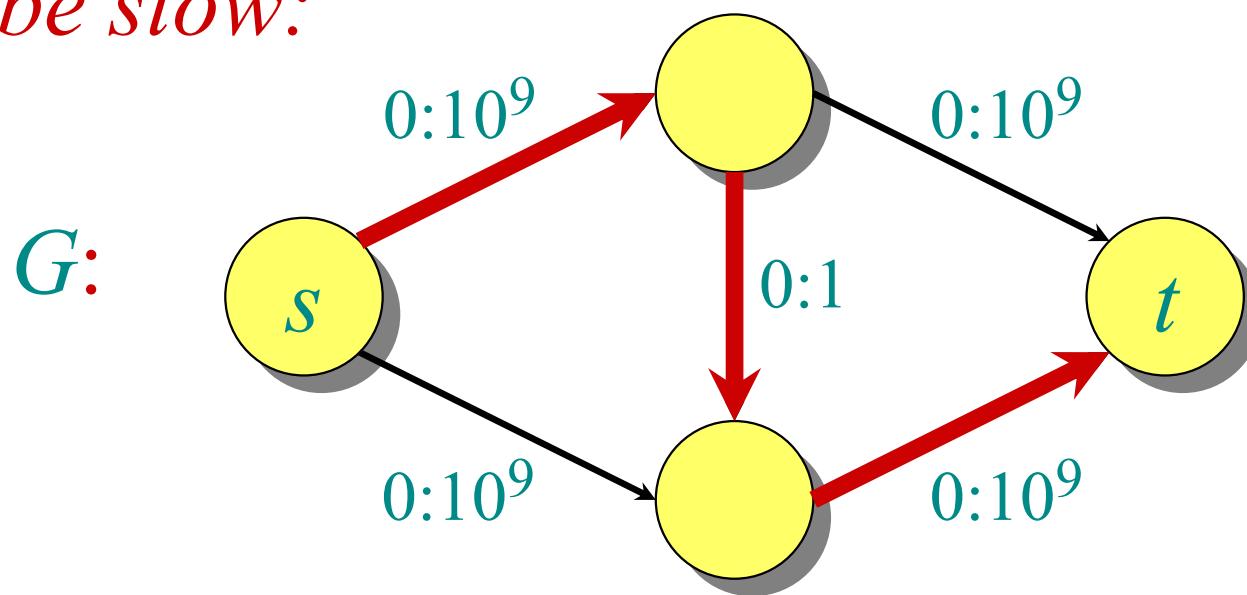
الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۳ از ۸)

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
    do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

شبکه‌های شار

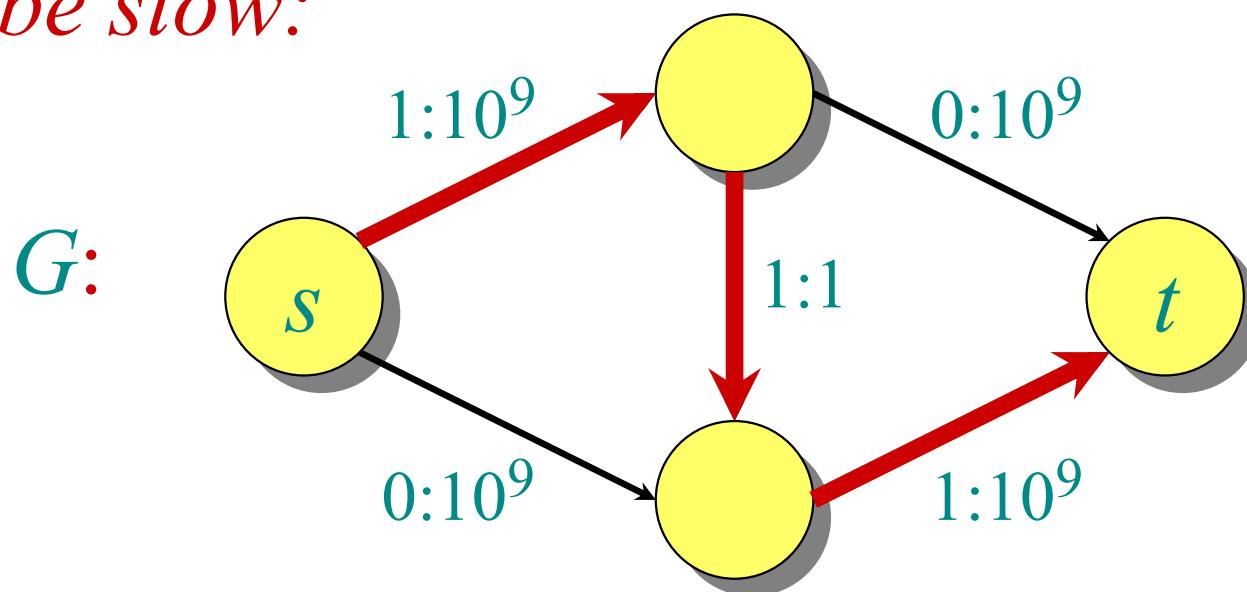
الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۴ از ۸)

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
    do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

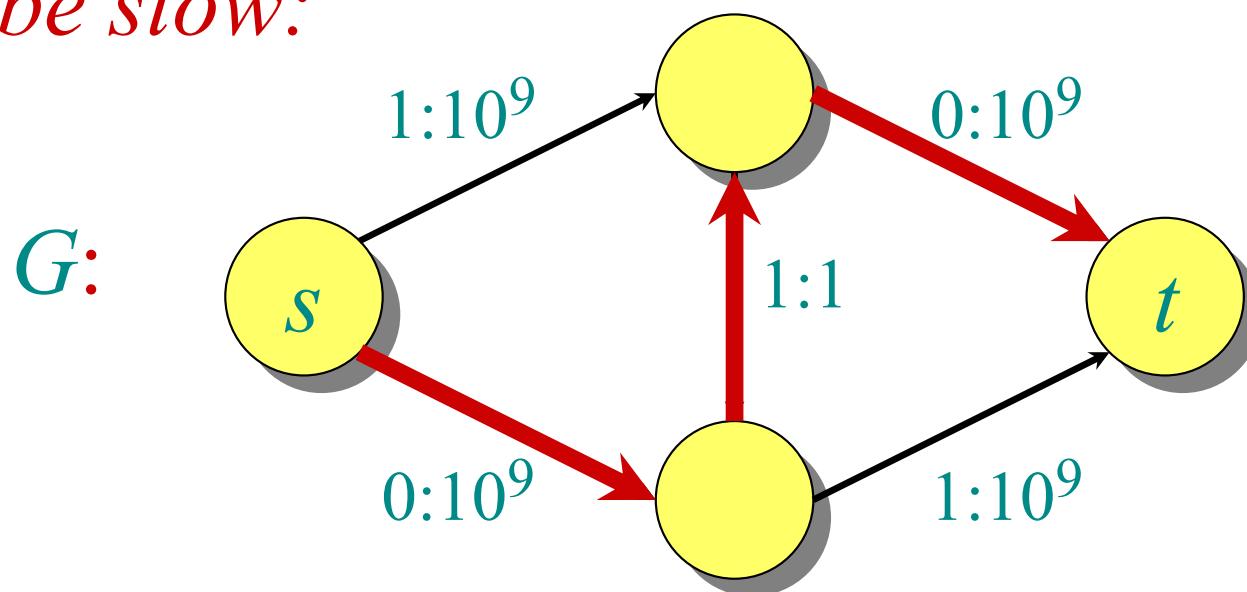

شبکه‌های شار

(الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۵ از ۸)

Algorithm:
 $f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

شبکه‌های شار

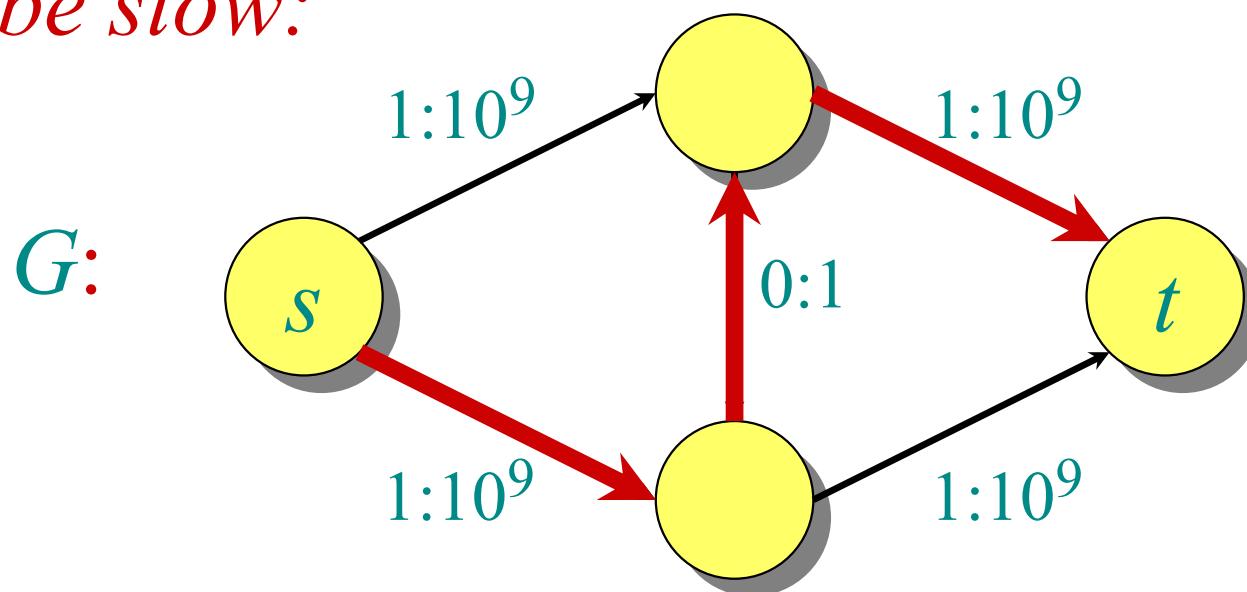
الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۶ از ۸)

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
    do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

شبکه‌های شار

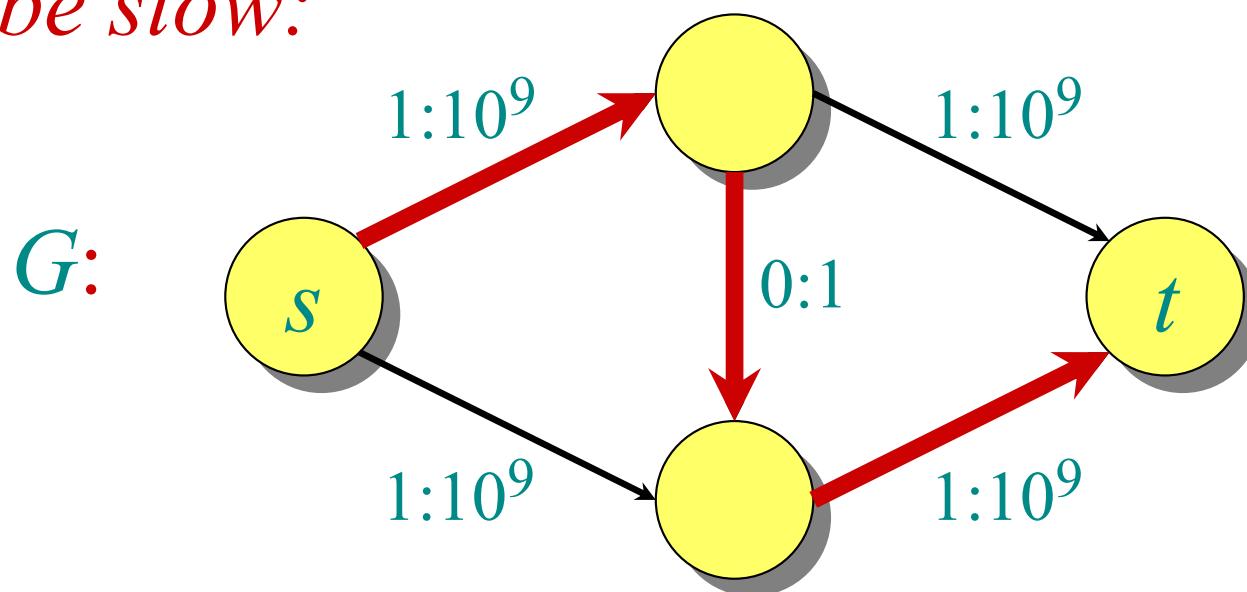
الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۷ از ۸)

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
    do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

شبکه‌های شار

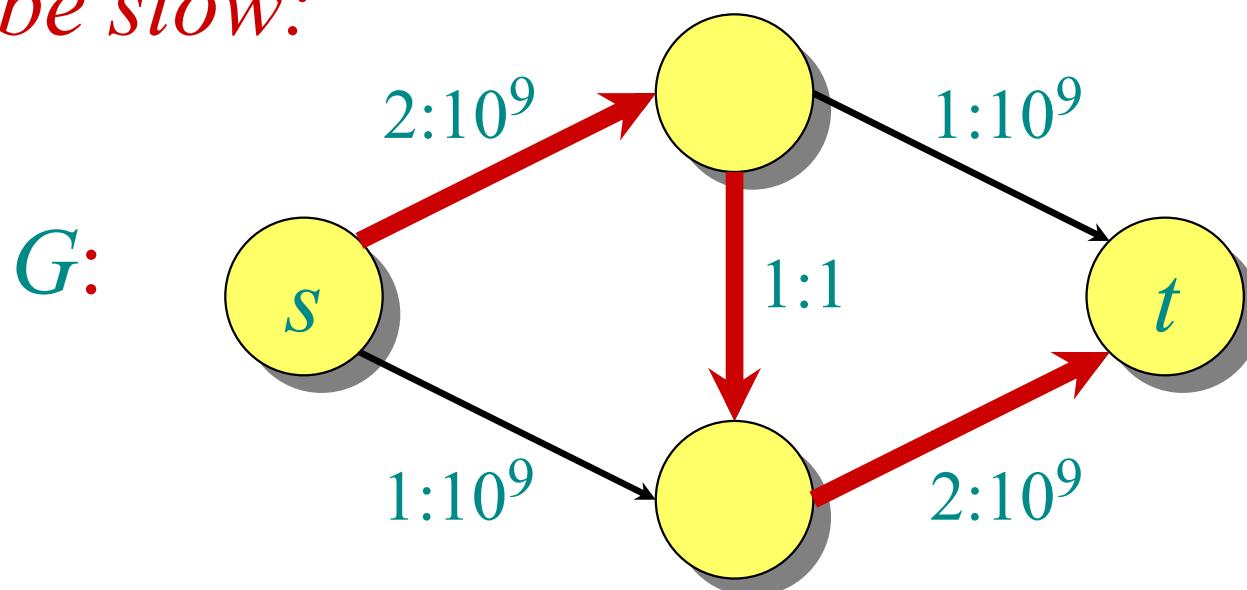
الگوریتم ماکزیم شار فورد - فولکرسون: مثال (۸ از ۸)

Algorithm:

$f[u, v] \leftarrow 0$ for all $u, v \in V$

while an augmenting path p in G wrt f exists
do augment f by $c_f(p)$

Can be slow:

2 billion iterations on a graph with 4 vertices!

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیمم شار فورد - فولکرسون: شبکه کد

FORD-FULKERSON(G, s, t)

```

1   for each edge  $(u, v) \in E[G]$ 
2       do  $f[u, v] \leftarrow 0$ 
3            $f[v, u] \leftarrow 0$ 
4   while there exists a path  $p$  from  $s$  to  $t$  in the residual network  $G_f$ 
5       do  $c_f(p) \leftarrow \min \{c_f(u, v) : (u, v) \text{ is in } p\}$ 
6           for each edge  $(u, v)$  in  $p$ 
7               do  $f[u, v] \leftarrow f[u, v] + c_f(p)$ 
8                $f[v, u] \leftarrow -f[u, v]$ 
```

- ۱) شروع: روی شبکه G شار یال‌ها را مساوی صفر قرار می‌دهیم.
- ۲) شبکه‌ی مانده G_f فعلی را محاسبه می‌کنیم.
- ۳) در شبکه‌ی مانده G_f فعلی، به دنبال یک مسیر افزوده می‌گردیم (p): اگر نبود به گام (۶) می‌رویم.
- ۴) ظرفیت مانده مسیر p را محاسبه می‌کنیم ($c_f(p)$) و شار روی G را به اندازه‌ی آن افزایش می‌دهیم.
- ۵) وقتی شار بیشتر شد، یک شبکه‌ی جدید داریم؛ به گام (۲) می‌رویم.
- ۶) پایان: شار ماکزیمم به دست آمده است.

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیمم شار فورد - فولکرسون

FORD-FULKERSON(G, s, t)

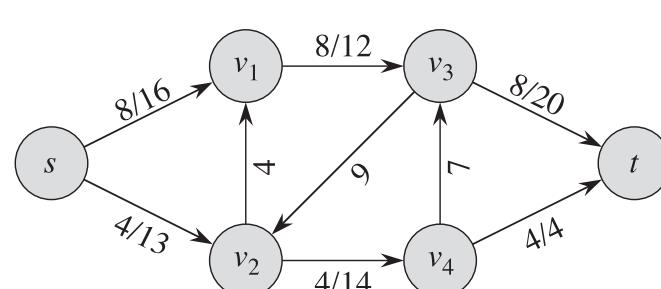
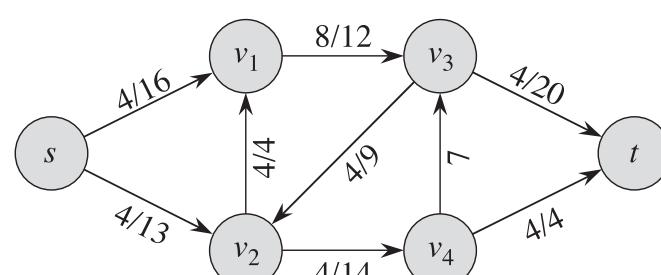
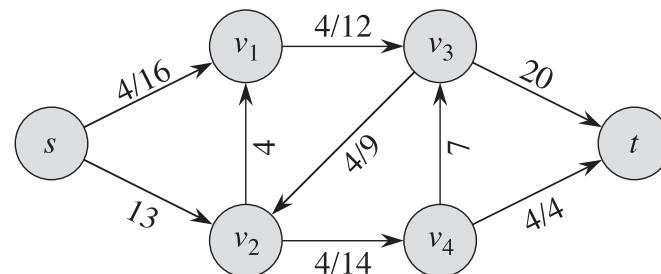
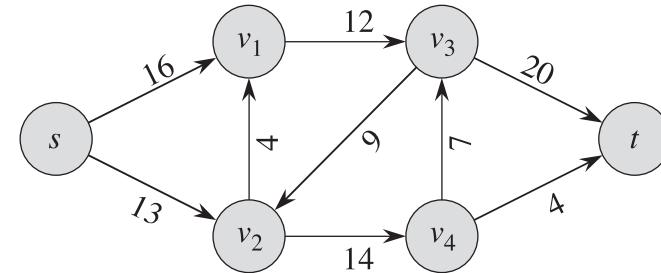
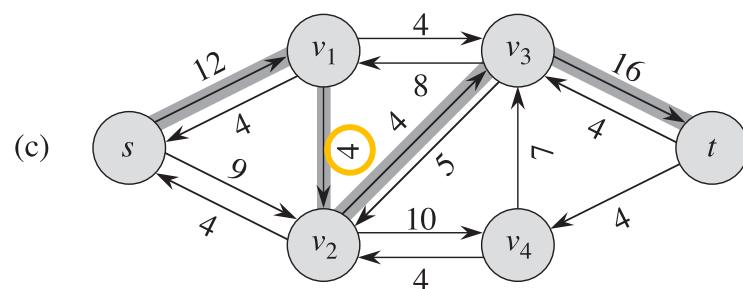
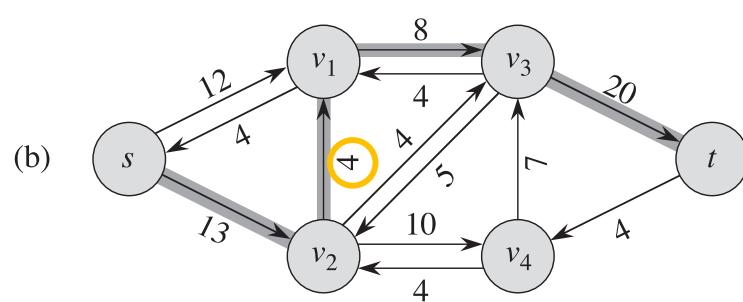
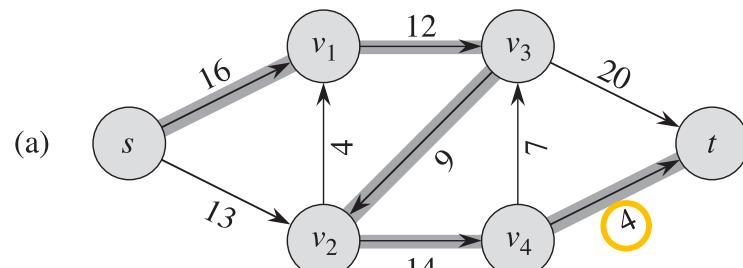
```

1   for each edge  $(u, v) \in G.E$ 
2        $(u, v).f = 0$ 
3   while there exists a path  $p$  from  $s$  to  $t$  in the residual network  $G_f$ 
4        $c_f(p) = \min \{c_f(u, v) : (u, v) \text{ is in } p\}$ 
5       for each edge  $(u, v)$  in  $p$ 
6           if  $(u, v) \in E$ 
7                $(u, v).f = (u, v).f + c_f(p)$ 
8           else  $(v, u).f = (v, u).f - c_f(p)$ 

```

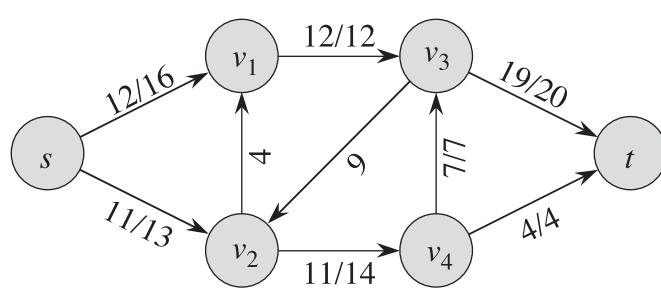
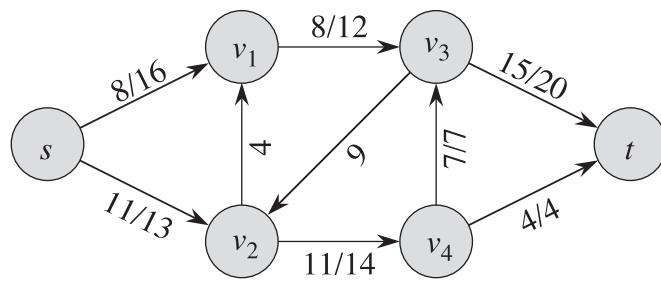
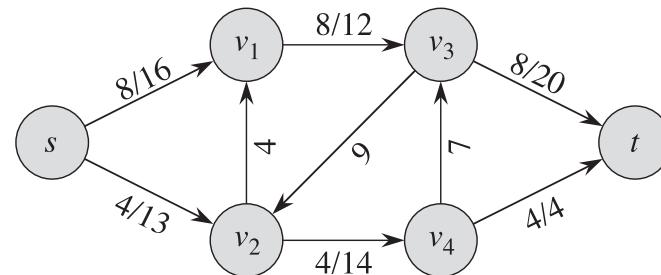
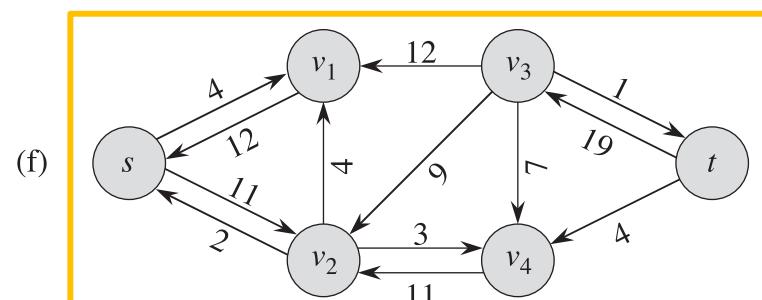
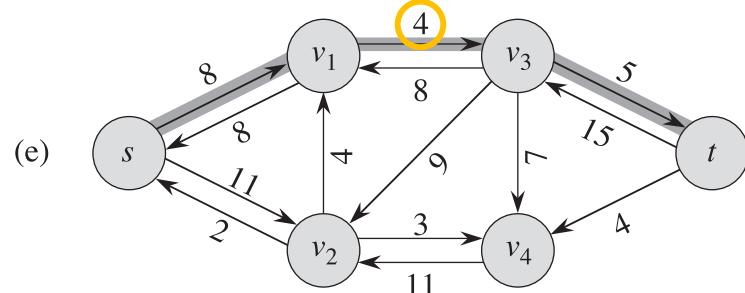
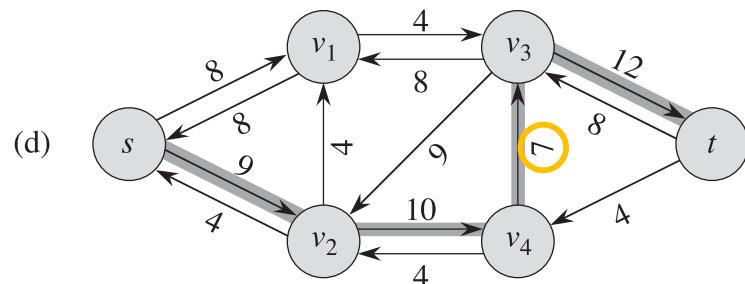
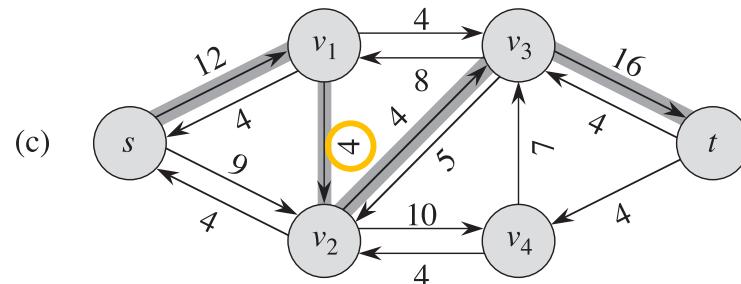
شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیم شار فورد-فولکرسون: مثال (۱ از ۲)

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیم شار فورد-فولکرسون: مثال (۲ از ۲)

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیمم شار فورد - فولکرسون: زمان اجرا

زمان اجرای این الگوریتم وابسته به روش تعیین مسیرهای افزوده است

FORD-FULKERSON(G, s, t)

```

1  for each edge  $(u, v) \in E[G]$ 
2    do  $f[u, v] \leftarrow 0$ 
3     $f[v, u] \leftarrow 0$ 
4  while there exists a path  $p$  from  $s$  to  $t$  in the residual network  $G_f$ 
5    do  $c_f(p) \leftarrow \min \{c_f(u, v) : (u, v) \text{ is in } p\}$ 
6    for each edge  $(u, v)$  in  $p$ 
7      do  $f[u, v] \leftarrow f[u, v] + c_f(p)$ 
8       $f[v, u] \leftarrow -f[u, v]$ 
```

$O(E)$

$O(|E| |f^*|)$

حداکثر تعداد تکرار حلقه while: $O(|f^*|)$
 (زیرا مقدار شار در هر تکرار
 حداقل یک واحد افزایش می‌یابد.)

حلقه‌ی داخلی for: حداکثر به تعداد یال‌های شبکه ($O(E)$ اگر از DFS یا BFS برای یافتن یک مسیر در شبکه‌ی مانده استفاده کنیم).

$O(|E| + |E| |f^*|) = O(|E| |f^*|)$

شبکه‌های شار

الگوریتم ماکزیمم شار ادموندز-کارپ

EDMONDS-KARP ALGORITHM

اگر محاسبه‌ی مسیر افزوده در الگوریتم فورد-فولکرسون را با BFS پیاده‌سازی کنیم،
(یعنی: مسیر افزوده، کوتاه‌ترین مسیر از S به t در شبکه‌ی مانده با یال‌های دارای وزن ۱ است)
روش فورد-فولکرسون که به این صورت پیاده می‌شود، ادموندز-کارپ نام دارد.

زمان اجرای این الگوریتم $O(VE^2)$ است.

(مسیرهای افزوده در زمان $O(VE)$ محاسبه می‌شوند.)

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ

EDMONDS-KARP ALGORITHM

Edmonds and Karp noticed that many people's implementations of Ford-Fulkerson augment along a ***breadth-first augmenting path***: a shortest path in G_f from s to t where each edge has weight 1. These implementations would always run relatively fast.

Since a breadth-first augmenting path can be found in $O(E)$ time, their analysis, which provided the first polynomial-time bound on maximum flow, focuses on bounding the number of flow augmentations.

(In independent work, Dinic also gave polynomial-time bounds.)

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: لم یکنواختی (۱ از ۳)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: MONOTONICITY LEMMA

Lemma. Let $\delta(v) = \delta_f(s, v)$ be the breadth-first distance from s to v in G_f . During the Edmonds-Karp algorithm, $\delta(v)$ increases monotonically.

Proof. Suppose that f is a flow on G , and augmentation produces a new flow f' . Let $\delta'(v) = \delta_{f'}(s, v)$. We'll show that $\delta'(v) \geq \delta(v)$ by induction on $\delta(v)$. For the base case, $\delta'(s) = \delta(s) = 0$.

For the inductive case, consider a breadth-first path $s \rightarrow \dots \rightarrow u \rightarrow v$ in $G_{f'}$. We must have $\delta'(v) = \delta'(u) + 1$, since subpaths of shortest paths are shortest paths. Certainly, $(u, v) \in E_{f'}$, and now consider two cases depending on whether $(u, v) \in E_f$.

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: لم یکنواختی (۲ از ۳)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: MONOTONICITY LEMMA

Case 1

Case: $(u, v) \in E_f$.

We have

$$\begin{aligned} \delta(v) &\leq \delta(u) + 1 && \text{(triangle inequality)} \\ &\leq \delta'(u) + 1 && \text{(induction)} \\ &= \delta'(v) && \text{(breadth-first path),} \end{aligned}$$

and thus monotonicity of $\delta(v)$ is established.

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: لم یکنواختی (۳ از ۳)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: MONOTONICITY LEMMA

Case 2

Case: $(u, v) \notin E_f$.

Since $(u, v) \in E_{f'}$, the augmenting path p that produced f' from f must have included (v, u) . Moreover, p is a breadth-first path in G_f :

$$p = s \rightarrow \dots \rightarrow v \rightarrow u \rightarrow \dots \rightarrow t.$$

Thus, we have

$$\begin{aligned} \delta(v) &= \delta(u) - 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\leq \delta'(u) - 1 && \text{(induction)} \\ &\leq \delta'(v) - 2 && \text{(breadth-first path)} \\ &< \delta'(v), \end{aligned}$$

thereby establishing monotonicity for this case, too. □

شبکه‌های شار

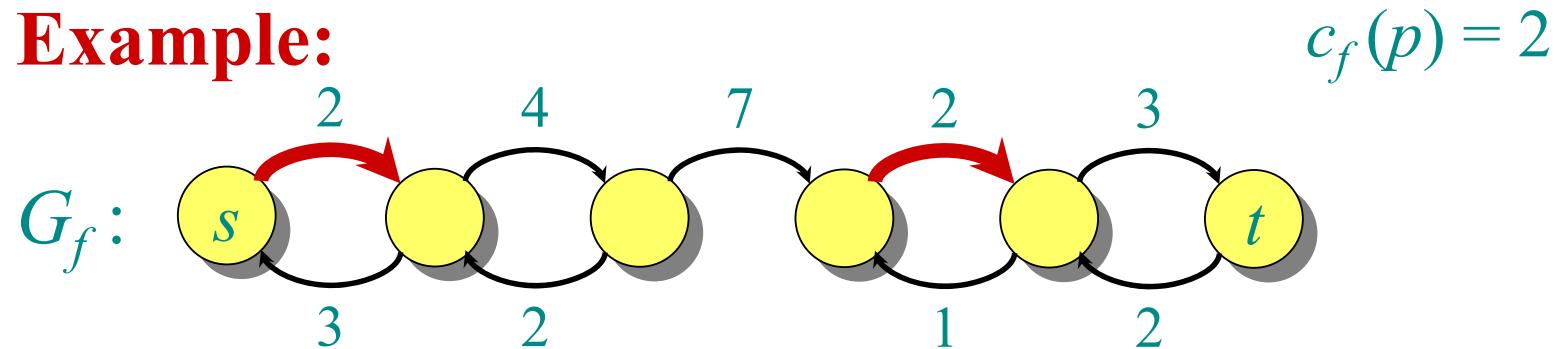
الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۱ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

Theorem. The number of flow augmentations in the Edmonds-Karp algorithm (Ford-Fulkerson with breadth-first augmenting paths) is $O(VE)$.

Proof. Let p be an augmenting path, and suppose that we have $c_f(u, v) = c_f(p)$ for edge $(u, v) \in p$. Then, we say that (u, v) is **critical**, and it disappears from the residual graph after flow augmentation.

Example:

شبکه‌های شار

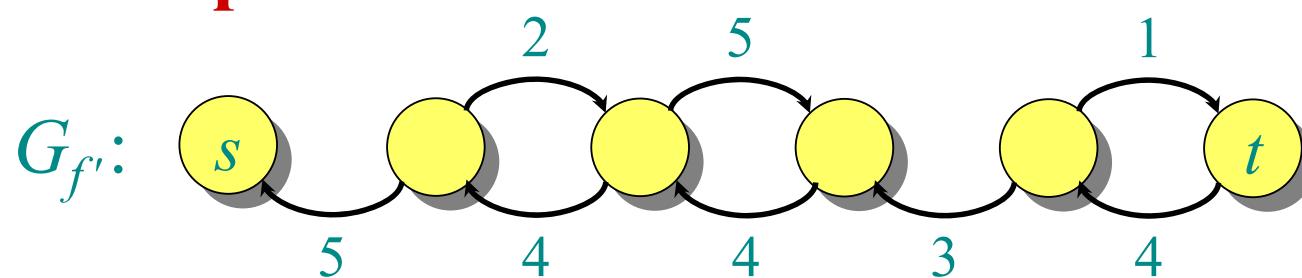
الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۲ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

Theorem. The number of flow augmentations in the Edmonds-Karp algorithm (Ford-Fulkerson with breadth-first augmenting paths) is $O(VE)$.

Proof. Let p be an augmenting path, and suppose that the residual capacity of edge $(u, v) \in p$ is $c_f(u, v) = c_f(p)$. Then, we say (u, v) is **critical**, and it disappears from the residual graph after flow augmentation.

Example:

شبکه‌های شار

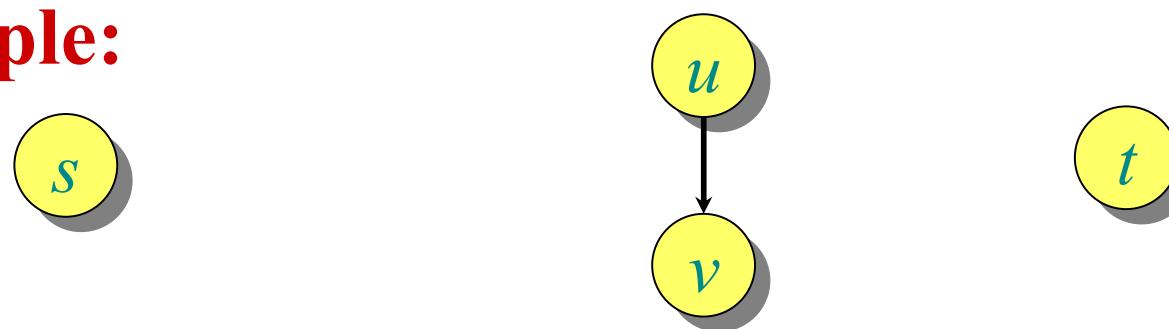
الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۳ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

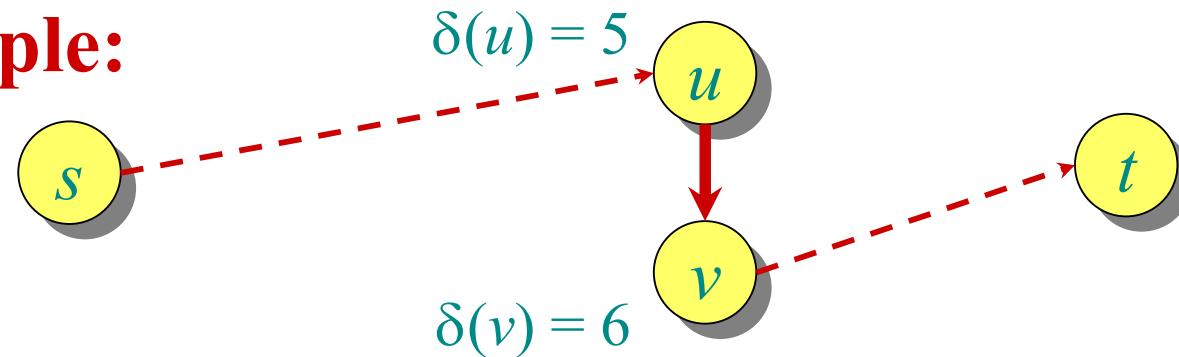
شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۸ از ۴)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۵ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

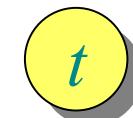
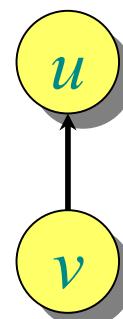
The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

$$\delta(u) = 5$$

$$\delta(v) = 6$$

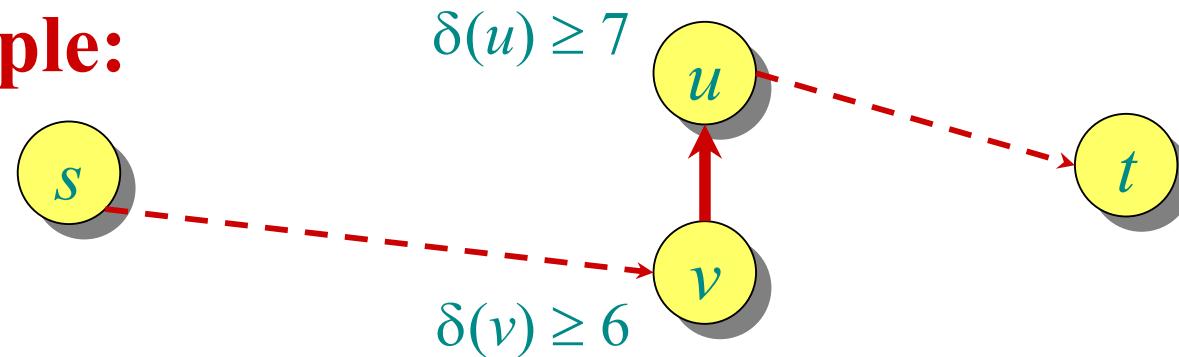
شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۸ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

شبکه‌های شار

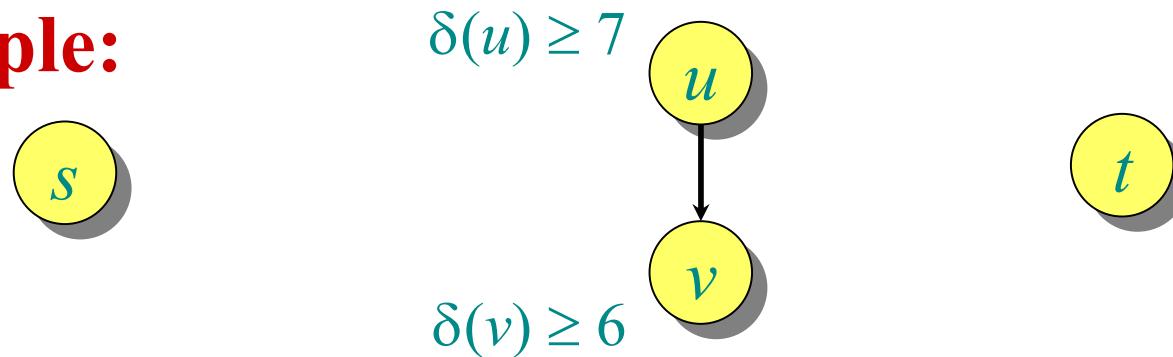
الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۱۷ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

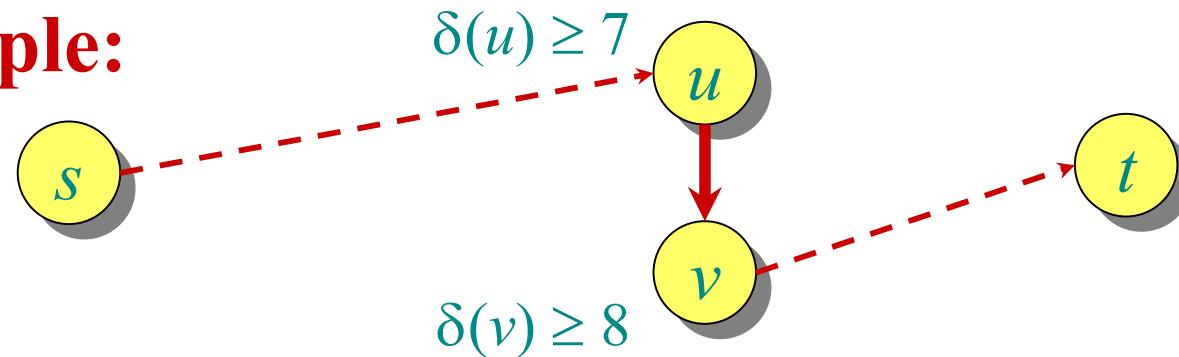
شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: شمارش تعداد شارهای افزوده (۸ از ۸)

EDMONDS-KARP ALGORITHM: COUNTING FLOW AUGMENTATIONS

The first time an edge (u, v) is critical, we have $\delta(v) = \delta(u) + 1$, since p is a breadth-first path. We must wait until (v, u) is on an augmenting path before (u, v) can be critical again. Let δ' be the distance function when (v, u) is on an augmenting path. Then, we have

$$\begin{aligned}\delta'(u) &= \delta'(v) + 1 && \text{(breadth-first path)} \\ &\geq \delta(v) + 1 && \text{(monotonicity)} \\ &= \delta(u) + 2 && \text{(breadth-first path).}\end{aligned}$$

Example:

شبکه‌های شار

الگوریتم ادموندز-کارپ: زمان اجرا

EDMONDS-KARP ALGORITHM: RUNNING TIME

Distances start out nonnegative, never decrease, and are at most $|V| - 1$ until the vertex becomes unreachable.

Thus, (u, v) occurs as a critical edge $O(V)$ times, because $\delta(v)$ increases by at least 2 between occurrences. Since the residual graph contains $O(E)$ edges, the number of flow augmentations is $O(VE)$.

Corollary. The Edmonds-Karp maximum-flow algorithm runs in $O(VE^2)$ time.

Proof. Breadth-first search runs in $O(E)$ time, and all other bookkeeping is $O(V)$ per augmentation.

شبکه‌های شار

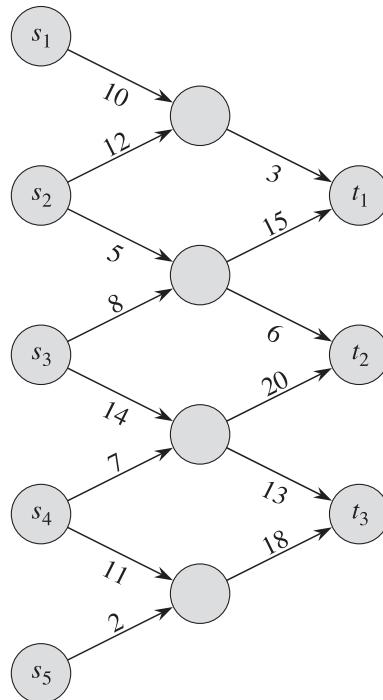
بهترین الگوریتم تا به امروز

EDMONDS-KARP ALGORITHM: RUNNING TIME

- The asymptotically fastest algorithm to date for maximum flow, due to King, Rao, and Tarjan, runs in $O(V E \log_{E/(V \lg V)} V)$ time.
- If we allow running times as a function of edge weights, the fastest algorithm for maximum flow, due to Goldberg and Rao, runs in time $O(\min\{V^{2/3}, E^{1/2}\} \cdot E \lg (V^2/E + 2) \cdot \lg C)$, where C is the maximum capacity of any edge in the graph.

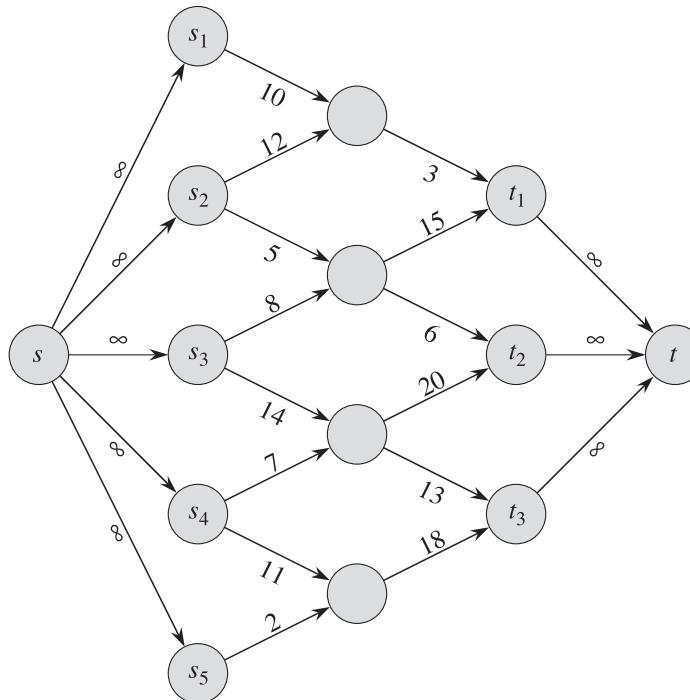
شبکه‌های شار

شبکه‌های دارای چند منبع و چند چاه

(a)

چند منبع - چند چاه
Multiple Source - Multiple Sink

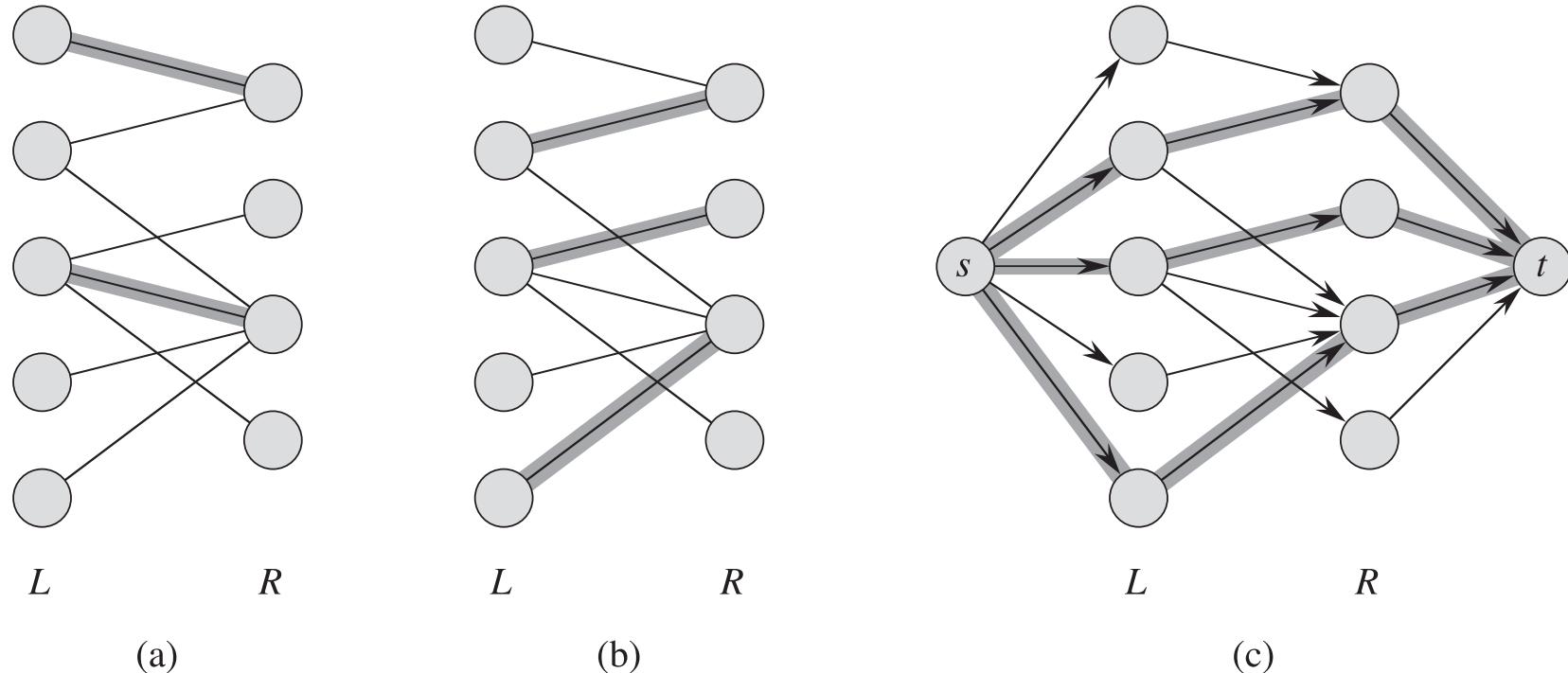

(b)

تک منبع - تک چاه
Single Source - Single Sink

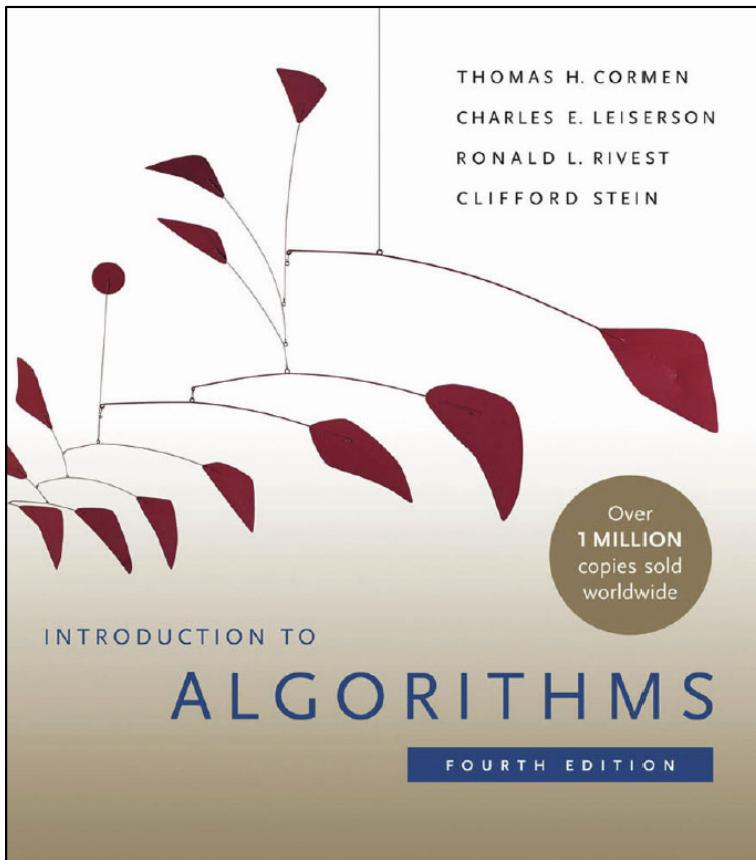
Converting a multiple-source, multiple-sink maximum-flow problem into a problem with a single source and a single sink. (a) A flow network with five sources $S = \{s_1, s_2, s_3, s_4, s_5\}$ and three sinks $T = \{t_1, t_2, t_3\}$. (b) An equivalent single-source, single-sink flow network. We add a supersource s and an edge with infinite capacity from s to each of the multiple sources. We also add a supersink t and an edge with infinite capacity from each of the multiple sinks to t .

تطابق دو بخشی ماکزیم

MAXIMUM BIPARTITE MATCHING

Figure 26.8 A bipartite graph $G = (V, E)$ with vertex partition $V = L \cup R$. **(a)** A matching with cardinality 2, indicated by shaded edges. **(b)** A maximum matching with cardinality 3. **(c)** The corresponding flow network G' with a maximum flow shown. Each edge has unit capacity. Shaded edges have a flow of 1, and all other edges carry no flow. The shaded edges from L to R correspond to those in the maximum matching from (b).

مرجع

T.H. Cormen, C.E. Leiserson, R.L. Rivest, C. Stein,
Introduction to Algorithms,
 4th Edition, MIT Press, 2022.

Chapter 24

24 Maximum Flow

Just as you can model a road map as a directed graph in order to find the shortest path from one point to another, you can also interpret a directed graph as a “flow network” and use it to answer questions about material flows. Imagine a material coursing through a system from a source, where the material is produced, to a sink, where it is consumed. The source produces the material at some steady rate, and the sink consumes the material at the same rate. The “flow” of the material at any point in the system is intuitively the rate at which the material moves. Flow networks can model many problems, including liquids flowing through pipes, parts through assembly lines, current through electrical networks, and information through communication networks.

You can think of each directed edge in a flow network as a conduit for the material. Each conduit has a stated capacity, given as a maximum rate at which the material can flow through the conduit, such as 200 gallons of liquid per hour through a pipe or 20 amperes of electrical current through a wire. Vertices are conduit junctions, and other than the source and sink, material flows through the vertices without collecting in them. In other words, the rate at which material enters a vertex must equal the rate at which it leaves the vertex. We call this property “flow conservation,” and it is equivalent to Kirchhoff’s current law when the material is electrical current.

The goal of the maximum-flow problem is to compute the greatest rate for shipping material from the source to the sink without violating any capacity constraints. It is one of the simplest problems concerning flow networks and, as we shall see in this chapter, this problem can be solved by efficient algorithms. Moreover, other network-flow problems are solvable by adapting the basic techniques used in maximum-flow algorithms.

This chapter presents two general methods for solving the maximum-flow problem. Section 24.1 formalizes the notions of flow networks and flows, formally defining the maximum-flow problem. Section 24.2 describes the classical method